

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

Министарство за рад,
запошљавање, борачка
и социјална питања

REPUBLIC OF SERBIA

Ministry of Labour,
Employment, Veterans
and Social Affairs

ПРОГРАМ СТРУЧНЕ ПРАКСЕ

СТАЊЕ НА ТРЖИШТУ РАДА

Кретање основних индикатора тржишта рада, становништво старости 15+

Старосна категорија 15+ (%)	2016. просек	I квартал 2017.	II квартал 2017.	III квартал 2017.	IV квартал 2017.	2017. просек	I квартал 2018.	II квартал 2018.
Стопа активности	53,3	51,8	54,5	55,3	54,2	54,0	52,9	55,2
Стопа запослености	45,2	44,2	48,1	48,2	46,3	46,7	45,1	48,6
Стопа незапослености	15,3	14,6	11,8	12,9	14,7	13,5	14,8	11,9
Стопа неактивности	46,7	48,2	45,5	44,7	45,8	46,0	47,1	44,8

Извор: Анкета о радној снази,
Републички завод за статистику

Старосна структура незапослених лица

У II кварталу 2018. године, око 189.900 лица припада двама најмлађим старосним групама

Старосна категорија (у хиљадама)	2016. просек	I квартал 2017.	II квартал 2017.	III квартал 2017.	IV квартал 2017.	2017. просек	I квартал 2018.	II квартал 2018.
15-24	80,0	77,4	62,6	70,9	78,5	72,4	71,5	59,4
25-34	161,0	147,3	130,2	132,6	150,2	140,1	143,8	130,5
35-44	117,5	105,9	92,4	100,5	112,6	102,9	113,4	87,2
45-54	84,9	79,7	59,4	76,6	87,8	75,9	87,8	65,3
55-64	44,9	41,2	37,1	44,6	44,5	41,9	50,2	48,3
Укупно 15-64	488,3	451,4	381,5	425,2	473,5	432,9	466,7	390,7
Укупно 15+	489,4	452,8	384,1	428,2	475,6	435,2	468,7	391,6

Извор: Анкета о радној снази,
Републички завод за статистику

Регистрована незапосленост младих

Упоредни преглед и учешће незапослености младих у укупној регистрованој незапослености (према образовном нивоу)

Незапослена лица - НСЗ 30.06.2018	Незапослена лица				Незапослени млади				Удео младих у регистрованој незапослености
	Укупно	%	Жене	%	Укупно	%	Жене	%	
Неквал. и нискоквал.	194.582	33,6	99.863	32,6	27.231	22,0	14.011	21,5	14,0%
Средње образовање	301.261	52,0	153.348	50,1	69.490	56,2	33.018	50,7	23,1%
Високо образовање	83.229	14,4	53.023	17,3	26.965	21,8	18.076	27,8	32,4%

Стратешки и нормативни оквир

- Национална стратегија запошљавања за период 2011-2020. године
- Национални акциони
- Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености
- Закон о раду
 - Уговор о стручном оспособљавању и усавршавању
 - Приправници

Програм стручне праксе

- подразумева стручно оспособљавање незапосленог за самосталан рад у струци, за које је стечено одговарајуће образовање – квалификација, ради обављања приправничког стажа, односно стицања услова за полагање стручног кад је то законом/правилником предвиђено као посебан услов за самосталан рад у струци
- програм је намењен незапосленим лицима без радног искуства у струци, са најмање средњим образовањем и реализује се без заснивања радног односа

Стручна пракса

Током трајања програма ангажована лица остварују право на средства (на име новчане помоћи и трошкова превоза) у укупном месечном износу од:

- ❖ 14.000,00 динара за лица са средњим образовањем
- ❖ 16.000,00 динара за лица са вишим или високим трогодишњим образовањем
- ❖ 18.000,00 динара за лица са најмање четворогодишњим високим образовањем

Стручна пракса - услови

Право учешћа у реализацији програма може остварити послодавац који припада:

- ❖ приватном сектору
- ❖ јавном сектору – и то искључиво за послове здравства, образовања, социјалне заштите и правосуђа
- ❖ изузетно, на територији АП Косово и Метохија и девастираних општина, право учешћа у реализацији програма може остварити послодавац који припада приватном или јавном сектору, без обзира на област којом се бави, при чему приватни сектор има приоритет

Стручна пракса - услови

Између осталих услова, послодавац мора:

да има кадровске капацитете за стручно оспособљавање лица, односно има запосленог ментора (са пуним месечним фондом радних сати) који, уколико позитивним прописима није другачије одређено, испуњава следеће услове:

- има исту струку, најмање је истог нивоа образовања као и незапослени и има најмање 12 месеци радног искуства у струци или
- најмање је истог нивоа образовања као и незапослени, има најмање 24 месеца радног искуства на пословима на којима ће се стручно оспособљавати незапослени и има струку дефинисану актом о организацији и систематизацији послова код послодавца

Стручна пракса - услови

Између осталих услова, послодавац мора:

- ❖ да има техничке, просторне и друге капацитете за стручно оспособљавање лица, односно да радни простор, техничка средства и опрема по функционалности одговарају броју лица која се стручно оспособљавају, као и да обезбеди све услове у складу са прописима о безбедности и заштити на раду

Стручна пракса - реализација

Програмом рада Националне службе за запошљавање за 2018. годину планирано је укључивање укупно 4.530 лица, од чега је планирано укључивање 30 лица из категорије ОСИ

Током прва три квартала 2018. године укључено је укупно 5.082 што представља реализацију од 112,19% у односу на план:

✓ Од укупно 5.082 укључена лица 15 лица је из категорије ОСИ

Карактеристике укључених лица у стручну праксу

Учешће лица:

***Карактеристике укључених лица
према старосној структури, полу и
трајању незапослености***

- ✓ *млади до 30 година – 4.092 (80,51%)*
- ✓ *жене – 3.387 (66,64%)*
- ✓ *дугорочно незапослена лица 1.604 (31,56%)*

ИПА 2012: Повећање делотворности политике запошљавања према угроженим групама

- Програм приправника -

У складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености, Правилником о начину и критеријумима за спровођење мера активне политике запошљавања, Уговором о донацији – Спољне активности Европске уније и Практичним водичем - Набавке и грантови за спољне активности Европске уније – ПРАГ, Национална служба за запошљавање је 3.11.2015. године објавила Јавни позив за реализацију програма приправника ИПА 2012 и исти је био отворен до утрошка расположивих средстава издвојених за ову намену, а најкасније до 20.09.2016. године.

ИПА 2012: Повећање делотворности политике запошљавања према угроженим групама

- Програм приправника -

Национална служба послодавцима је рефундирала средства за трошкове дела зараде са припадајућим порезом и доприносима за обавезно социјално осигурање лица укључених у програм, на месечном нивоу, до 28.400,00 динара, за пун фонд радних часова.

Планирано је да се програмом приправника у оквиру пројекта ИПА 2012 обухвати укупно 450 приправника и то:

- 160 приправника са средњим образовањем,
- 130 приправника са вишом или високим трогодишњим образовањем и
- 160 приправника са најмање високом четворогодишњим образовањем.

ИПА 2012: Повећање делотворности политике запошљавања према угроженим групама

- Програм приправника -

Програм приправника подразумева стручно оспособљавање незапосленог за самосталан рад у струци и полагање приправничког / стручног испита у складу са законом или општим актом послодавца, уз заснивање радног односа.

Програм приправника траје у складу са законом, односно у складу са актом о организацији и систематизацији послова код послодавца / описом посла, а Национална служба учествује у финансирању најдуже до 12 месеци, и то:

- до 6 месеци за приправнике са средњим образовањем,
- до 9 месеци за приправнике са вишим или високим трогодишњим образовањем,
- до 12 месеци за приправнике са најмање четворогодишњим високим образовањем.

ИПА 2012: Повећање делотворности политике запошљавања према угроженим групама

- Програм приправника -

Општи услови за послодавца:

- да припада приватном сектору, односно да је удео приватног капитала 100% ;
- да уредно измирује обавезе по основу пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање као и да је уредно измирио раније уговорне обавезе према Националној служби за запошљавање
- да има кадровске капацитете за стручно оспособљавање лица и да запошљава незапосленог који :
 - први пут заснива радни однос у својству приправника за занимање за које је стекло одређену врсту и степен стручне спреме или које је радило краће од времена утврђеног за приправнички стаж у степену стручне спреме које је услов за рад на тим пословима
 - није био у радном односу нити је био радно ангажован код послодавца – подносиоца захтева, у периоду од 6 месеци пре подношења захтева.

ИПА 2012: Повећање делотворности политике запошљавања према угроженим групама

- Програм приправника -

Специфични услови за послодавца:

- да је седиште послодавца или организациона јединица послодавца где ће запослити приправника у **руралном подручју** према списку који је био саставни део овог Јавног позива (Извор информација: Републички завод за статистику)
- да запосли незапосленог који се води на евиденцији Националне службе и то:
- **није у сродству са послодавцем** (родитељ, супружник, брат, сестра и дете), а што ће се доказивати Изјавом;
- који се води на евиденцији незапослених у **руралном подручју**;

ИПА 2012: Повећање делотворности политике запошљавања према угроженим групама

- Програм приправника -

Обавезе послодавца:

- запосли незапосленог најмање у дужини финансирања стручног оспособљавања приправника;
- стручно оспособљава приправника у складу са достављеним програмом приправништва;
- оспособи приправника за самосталан рад у струци;
- редовно врши исплату зараде, у складу са законом, на текући рачун лица укљученог у програм приправника и доставља захтев за рефундацију средстава Националној служби за запошљавање;
- Омогући контролу реализације програма односно обавеза из уговора;
- обавести Националну службу о свим променама које су од значаја за реализацију уговора у року од 8 дана од дана настанка промене.

ИПА 2012: Повећање делотворности политике запошљавања према угроженим групама

Програм приправника - реализација

Планирано је укључивање укупно 450 лица, а укупно је укључено и програм приправника и исти успешно завршило 264 лица, односно 58,6%.

Реализација програма приправника ИПА 2012 по степенима стручне спреме је следећа:

- 160 приправника са средњим образовањем – укључено је 147 приправника**
- 130 приправника са вишом или високим трогодишњим образовањем – укључено је 47 приправника**
- 160 приправника са најмање високом четворогодишњим образовањем – укључено је 70 приправника.**